

1997 M. PROTOKOLAS, IŠ DALIES PAKEIČIANTIS 1973 M. TARPTAUTINĘ KONVENCIJĄ DĖL TERŠIMO IŠ LAIVŲ PREVENCIJOS, IŠ DALIES PAKEISTĄ 1978 M. PROTOKOLU

ŠIO PROTOKOLO ŠALYS,
kurios yra ir 1973 m. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos 1978 m. Protokolo Šalys,
pripažindamos būtinybę užkirsti kelią atmosferos teršimui iš laivų ir jį kontroliuoti,
prisimindamos Rio de Žaneiro deklaracijos dėl aplinkos ir plėtros 15 principą, raginantį taikyti prevencines priemones,
manydamos, kad geriausiai šio tikslo galima pasiekti priimant 1997 m. Protokolą, iš dalies pakeičiantį 1973 m. Tarptautinę konvenciją dėl teršimo iš laivų prevencijos, iš dalies pakeistą 1978 m. Protokolu,
susitarė:

1 straipsnis Iš dalies keičiamas dokumentas

Šiuo Protokolu iš dalies keičiama 1973 m. Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, iš dalies pakeista 1978 m. Protokolu (toliau – Konvencija).

2 straipsnis Konvencijos papildymas VI priedu

Pridedamas VI priedas „Atmosferos teršimo iš laivų prevencijos taisyklės“, jo tekstas išdėstytas šio Protokolo priede.

3 straipsnis Bendrieji įsipareigojimai

1. Šio Protokolo Šalys tarpusavyje Konvenciją ir šį Protokolą supranta ir aiškina kartu kaip vientisą dokumentą.
2. Kiekviena nuoroda į šį Protokolą kartu reiškia ir nuorodą į jo priedą.

4 straipsnis Keitimo tvarka

Kai keičiant VI priedą ir jo priedėlius taikomas Konvencijos 16 straipsnis, nuoroda į Konvencijos Šalį laikoma nuoroda į to priedo saistomą Šalį.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

5 straipsnis Pasirašymas, ratifikavimas, pritartimas, patvirtinimas ir prisijungimas

1. Šis Protokolas pateikiamas pasirašyti Tarptautinės jūrų organizacijos (toliau – Organizacija) būstinėje nuo 1998 m. sausio 1 d. iki 1998 m. gruodžio 31 d., o vėliau prie jo galima prisijungti. Šio Protokolo Šalimis gali tapti tik 1973 m. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos 1978 m. Protokolo (toliau – 1978 m. Protokolas) Susitariančiosios Šalys:
 - a) šį Protokolą pasirašydamos be išlygų dėl ratifikavimo, pritartimo ar patvirtinimo;

b) šį Protokolą pasirašydamos su išlygomis dėl ratifikavimo, pritarimo ar patvirtinimo ir po to jį ratifikuodamos, jam pritardamos arba jį patvirtindamos;

c) prie šio Protokolo prisijungdamos.

2. Šis Protokolas ratifikuojamas, jam pritariama, jis patvirtinamas arba prie jo prisijungiama atitinkamą dokumentą deponuojant Organizacijos generaliniam sekretoriui (toliau – generalinis sekretorius).

6 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis Protokolas įsigalioja praėjus 12 mėnesių nuo tos dienos, kai šio Protokolo Šalimis pagal 5 straipsnį tapo 15 valstybių, kurių prekybos laivynai kartu sudaro ne mažiau kaip 50 proC. pasaulio prekybos laivyno bruto talpos.

2. Šio Protokolo ratifikavimo, pritarimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentas, deponuotas po šio Protokolo įsigaliojimo datos, įsigalioja praėjus trimis mėnesiais po jo deponavimo.

3. Protokolo ratifikavimo, pritarimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentas, deponuotas po to, kai pagal Konvencijos 16 straipsnį buvo priimtas šio Protokolo pakeitimas, taikomas iš dalies pakeistam Protokolui.

7 straipsnis

Denonsavimas

1. Šio Protokolo Šalis gali denonsuoti šį Protokolą bet kuriuo metu praėjus penkeriems metams nuo Protokolo įsigaliojimo šiai Šaliai dienos.

2. Šis Protokolas denonsuojamas deponuojant denonsavimo dokumentą generaliniam sekretoriui.

3. Denonsavimas įsigalioja praėjus 12 mėnesių nuo tos dienos, kurią generalinis sekretorius gavo pranešimą dėl denonsavimo, arba praėjus bet kokiam ilgesniam laikui, kuris nurodomas tame pranešime.

4. 1978 m. Protokolo denonsavimas pagal jo VII straipsnį laikomas ir šio Protokolo denonsavimu pagal šį straipsnį. Toks denonsavimas įsigalioja tą pačią dieną kaip ir 1978 m. Protokolo denonsavimas pagal jo VII straipsnį.

8 straipsnis

Depozitaras

1. Šis Protokolas deponuojamas generaliniam sekretoriui (toliau – depozitaras).

2. Depozitaras:

a) visoms šį Protokolą pasirašiusioms arba prie jo prisijungusioms valstybėms praneša:

i) apie kiekvieną naują Protokolo pasirašymą arba ratifikavimo, pritarimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumento deponavimą ir pasirašymo arba atitinkamo dokumento deponavimo datą;

ii) šio Protokolo įsigaliojimo datą;

iii) apie kiekvieną šio Protokolo denonsavimo dokumento deponavimą bei jo gavimo ir denonsavimo įsigaliojimo datas;

b) patvirtintas šio Protokolo kopijas perduoda visoms šį Protokolą pasirašiusioms arba prie jo prisijungusioms valstybėms.

3. Tuoj pat po šio Protokolo įsigaliojimo depozitaras jo patvirtintą kopiją perduoda Jungtinių Tautų Sekretariatui įregistruoti ir paskelbti vadovaujantis Jungtinių Tautų Chartijos 102 straipsniu.

9 straipsnis
Kalbos

Šis Protokolas sudarytas vienu egzemplioriumi anglų, arabų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis; visi šie tekstai yra autentiški.

TAI PATVIRTINDAMI, tinkamai savo Vyriausybių įgalioti atstovai pasirašė šį Protokolą.*

PRIIMTA tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt septintų metų rugsėjo dvidešimt šestą dieną Londone.

* Parašai praleisti.

MARPOL 73/78 KONVENCIJOS VI PRIEDAS

ATMOSFEROS TERŠIMO IŠ LAIVŲ PREVENCIJOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1 taisyklė Taikymas

Šio Priedo nuostatos taikomos visiems laivams, išskyrus atvejus, tiesiogiai nurodytus šio Priedo 3, 5, 6, 13, 15, 18 ir 19 taisyklėse.

2 taisyklė Sąvokos

Šiame Priede:

- 1) *panaši statybos stadija* reiškia laivo statybos stadiją, kai:
 - a) prasideda konstrukcijos, iš kurios galima atpažinti tam tikrą laivą, statyba,
 - b) laivas yra pradėtas surinkti ir tam panaudota arba bent 50 tonų, arba bent vienas procentas visos statybai skirtos medžiagos masės, atsižvelgiant į tai, kuris iš šių dviejų kiekių mažesnis;
- 2) *nenutrūkstamas padavimas* apibūdinamas kaip procesas, kurio metu į krosnies degimo kamerą, kai krosnis veikia normaliomis eksploataavimo sąlygomis ir temperatūra jos degimo kameroje yra nuo 850 oC iki 1200 oC, atliekas paduoda ne žmogus;
- 3) *išskyrimas* reiškia bet kokią pagal šį Priedą kontroliuojamų medžiagų išleidimą iš laivo į atmosferą arba į jūrą;
- 4) *nauji įrenginiai*, kiek tai susiję su šio Priedo 12 taisykle, reiškia sistemų, įrangos, įskaitant naujus kilnojamosios gaisrų gesinimo prietaisus, termoizoliacijos arba kitokių priemonių įrengimą laive po šio Priedo įsigaliojimo dienos; tačiau ši sąvoka neapima anksčiau įrengtų sistemų, įrangos, termoizoliacijos arba kitokių priemonių remonto arba papildymo arba kilnojamųjų gaisrų gesinimo prietaisų pripildymo;
- 5) *NO_x techninis kodeksas* reiškia Azoto oksidų išskyrimo iš jūrų laivų dyzelinių variklių kontrolės techninį kodeksą, patvirtintą Konferencijos 2 rezolucija, su galimais Organizacijos daromais jo pakeitimais, jeigu tie pakeitimai priimami ir įsigalioja pagal šios Konvencijos 16 straipsnio nuostatas dėl šio Priedo priedėlio keitimo tvarkos;
- 6) *ozono sluoksnį ardančių medžiagų* reiškia 1987 m. Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų 1 straipsnio 4 dalyje apibrėžtas kontroliuojamas medžiagas, išvardytas to protokolo A, B, C arba E priedo sąrašuose, galiojančiuose šio Priedo taikymo arba aiškinimo metu.

Laivuose gali būti šių ozono sluoksnį ardančių medžiagų (bet šis jų sąrašas nėra baigtinis):

- halono 1211 – bromchlordifluormetano,
- halono 1301 – bromtrifluormetano,
- halono 2402 – 1,2-dibrom-1,1,2,2-tetrafluoretano (taip pat vadinamo halonu 114B2),
- CFC-11 – trichlorfluormetano,
- CFC-12 – dichlordifluormetano,
- CFC-113 – 1,1,2-trichlor-1,2,2-trifluoretano,
- CFC-114 – 1,2-dichlor-1,1,2,2-tetrafluoretano,
- CFC-115 – chlorpentafluoretano;

7) *naftos produktų nuosėdos* – nuosėdos degalų arba tepalo separatoriuose, pagrindinių arba pagalbinių mechanizmų tepalo atliekas arba naftos produktų atliekas iš nuobėgų šulinių vandens separatorių, naftos produktų filtravimo įrangos ir surenkamųjų dugninių;

8) *atliekų deginimas laive* – atliekų arba kitų medžiagų deginimas laive, jei tos atliekos ar kitos medžiagos laive atsirado įprastai jį eksploatuojant;

9) *laivo atliekų deginimo krosnis* – laivo įrenginys, kurio pagrindinė paskirtis – deginti atliekas;

10) *pastatyti laivai* – laivai, kurių kilis padėtas arba kurių panaši statybos stadija;

11) *SO_x išskyrimo kontrolės rajonas* – plotas, kuriame dėl sieros oksidų išskyrimo iš laivų reikia imtis ypatingų privalomų priemonių, kad būtų užkirstas kelias atmosferos teršimui sieros oksidais ir su tuo susijusiam neigiamam poveikiui žemei bei jūrai, taip pat kad toks teršimas ir poveikis būtų apribotas ir kontroliuojamas. Į SO_x išskyrimo kontrolės rajonus įeina šio Priedo 14 taisyklėje nurodyti plotai;

12) *tanklaivis* – naftos tanklaivis, kaip apibrėžta šios Konvencijos I priedo 1 taisyklės 4 dalyje, arba cheminių medžiagų tanklaivis, kaip apibrėžta II priedo 1 taisyklės 1 dalyje;

13) *1997 m. Protokolas* – 1997 m. Protokolas, iš dalies pakeičiantis 1973 m. Tarptautinę konvenciją dėl teršimo iš laivų prevencijos, iš dalies pakeistą 1978 m. protokolu.

3 taisyklė **Bendrosios išimtys**

Šio Priedo taisyklės netaikomos:

a) medžiagų išskyrimui, kurio neįmanoma išvengti užtikrinant laivo saugumą arba žmonių gelbėjimą jūroje,

b) bet kokiam medžiagų išskyrimui sugedus laivui arba jo įrangai:

i) tuo atveju, kai sugedus laivui ar jo įrangai arba pastebėjus medžiagų išskyrimą buvo imtasi visų reikiamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias išskyrimui arba jam sumažinti iki minimumo,

ii) išskyrus atvejus, kai laivo savininkas ar kapitonas veikė arba siekdami padaryti žalos, arba neatsargiai ir žinodami, kad žalos tikriausiai bus padaryta.

4 taisyklė **Ekvivalentai**

1. Administracija gali leisti vietoj reikalaujamų pagal šį Priedą laive naudoti kitas detales, medžiagas, reikmenis arba prietaisus, jei tos detalės, medžiagos reikmenys arba prietaisai yra ne mažiau efektyvūs nei privalomieji pagal šį Priedą.

2. Administracija, leidusi naudoti laive kitas detales, medžiagas, reikmenis arba prietaisus vietoj privalomų pagal šį Priedą, šią informaciją perduoda Organizacijai išplatinti šios Konvencijos Šalims, kad šios apie tai žinotų ir prireikus galėtų imtis reikiamų veiksmų.

II SKYRIUS. APŽIŪROS, LIUDIJIMŲ IŠDAVIMAS IR KONTROLĖS PRIEMONĖS

5 taisyklė **Apžiūros ir tikrinimas**

1. Kiekvienas 400 bruto talpos arba didesnis laivas ir kiekvienas stacionarus arba plaukiojantis gręžimo bokštas bei kitos platformos yra tikrinami, kaip nurodyta toliau:

a) pirminė apžiūra atliekama prieš pradėdant laivą naudoti arba prieš pirmą kartą išduodant pagal šio Priedo 6 taisyklę privalomą liudijimą. Šia apžiūra užtikrinama, kad įranga, sistemos, detalės, montažas ir medžiagos visiškai atitinka jiems taikomus šio Priedo reikalavimus;

b) periodinės apžiūros atliekamos Administracijos nustatytu periodiškumu, tačiau ne rečiau kaip kas penkeri metai; jos užtikrina, kad įranga, sistemos, detalės, montažas ir medžiagos visiškai atitiktų šio Priedo reikalavimus;

c) bent viena tarpinė apžiūra, atliekama liudijimo galiojimo laikotarpiu; ja užtikrinama, kad įranga ir montažas visiškai atitinka šio Priedo reikalavimus ir yra geros būklės. Tais atvejais, kai per vieną liudijimo galiojimo laikotarpį atliekama tik viena tarpinė apžiūra, o to liudijimo galiojimo

terminas yra ilgesnis kaip 2,5 metų, tarpinė apžiūra atliekama per šešis mėnesius, likusius iki liudijimo galiojimo laikotarpio vidurio, arba per šešis mėnesius po liudijimo galiojimo laikotarpio vidurio. Šios tarpinės apžiūros patvirtinamos įrašais liudijime, išduotame pagal šio Priedo 6 taisyklę.

2. Mažesniems kaip 400 bruto talpos laivams Administracija gali nustatyti kitas reikiamas priemones, užtikrinančias, kad būtų laikomasi jiems taikytinų šio Priedo reikalavimų.

3. Laivų apžiūras, skirtas tam, kad būtų laikomasi šio Priedo reikalavimų, atlieka Administracijos pareigūnai. Tačiau Administracija gali patikėti atlikti apžiūras arba šiuo tikslu paskirtiems inspektoriams arba jos pripažintoms organizacijoms. Šios organizacijos laikosi Organizacijos patvirtintų rekomendacijų*. Visais atvejais Administracija užtikrina apžiūros išsamumą ir veiksmingumą.

4. Variklių ir įrangos apžiūros dėl jų atitikimo šio Priedo 13 taisyklės reikalavimams atliekamos pagal NOx techninį kodeksą.

5. Administracija nustato neplaninių patikrinimų, kurie turi būti atliekami liudijimo galiojimo laikotarpiu, atlikimo tvarką. Tokiais patikrinimais užtikrinama, kad įranga visais požūriais būtų tinkama tam, kam ji skirta. Šiuos patikrinimus gali atlikti nuosava inspekcija, paskirti inspektoriai, pripažintos organizacijos arba Administracijos paprašymu kitos Šalys. Tais atvejais, kai Administracija, vadovaudamasi šios taisyklės 1 dalimi, nustato privalomas kasmetes apžiūras, šioje dalyje nurodyti neplaniniai patikrinimai neprivalomi.

6. Jei paskirtas inspektorius arba pripažinta organizacija nustato, kad įrangos būklė iš esmės neatitinka liudijimo duomenų, jie užtikrina, kad būtų imtasi reikiamų veiksmų trūkumams pašalinti, ir tinkamu laiku praneša Administracijai. Jei reikiamų veiksmų trūkumams pašalinti nesimta, Administracija turėtų panaikinti liudijimo galiojimą. Jei laivas tuo metu stovi kitos Šalies uoste, nedelsiant pranešama ir atitinkamoms uosto valstybės institucijoms. Tais atvejais, kai Administracijos pareigūnas, paskirtas inspektorius arba pripažinta organizacija praneša atitinkamoms uosto valstybės institucijoms, šios valstybės Vyriausybė tam pareigūnui, inspektoriui arba organizacijai teikia visą reikalingą pagalbą, kad jie galėtų vykdyti savo įpareigojimus pagal šią taisyklę.

7. Įranga naudojama ir prižiūrima taip, kad atitiktų šio Priedo reikalavimus, ir be specialaus Administracijos leidimo nekeičiama įranga, sistemos, detalės, montažas arba medžiagos, kuriems taikoma apžiūra. Tokią įrangą arba tokias detales leidžiama tiesiogiai pakeisti tik šio Priedo taisyklės atitinkančiomis įranga arba detalėmis.

8. Jei laivą ištinka avarija arba nustatomas gedimas, kuris turi esminės įtakos šio Priedo reglamentuojamos laivo įrangos veiksmingumui arba komplektiškumui, laivo kapitonas arba savininkas kuo greičiau praneša Administracijai, paskirtam inspektoriui arba pripažintai organizacijai, atsakingai už atitinkamo liudijimo išdavimą.

6 taisyklė

Tarptautinio atmosferos teršimo prevencijos liudijimo išdavimas

1. Atlikus apžiūrą pagal šio Priedo 5 taisyklės nuostatas, Tarptautinis atmosferos teršimo prevencijos liudijimas išduodamas:

a) bet kokiam 400 bruto talpos arba didesniai laivui, atliekančiam reisu į kitos Šalies jurisdikcijai priklausančius uostus arba pakrančių terminalus,

b) platformoms bei gręžimo bokštams, atliekantiems reisu į kitoms 1997 m. Protokolo Šalių arba jų jurisdikcijai priklausančius vandenius.

2. Laivams, pastatytiems iki 1997 m. Protokolo įsigaliojimo, tarptautinis atmosferos teršimo prevencijos liudijimas išduodamas pagal šios taisyklės 1 dalį ne vėliau, negu įvyko pirmasis

* Žr. Rekomendacijas dėl organizacijų įgaliojimo veikti Administracijos vardu, patvirtintas Rezoliucija A.739(18) ir Reikalavimus dėl Administracijos vardu veikiančių pripažintų organizacijų apžiūrų atlikimo bei liudijimų išdavimo funkcijų, patvirtintus Rezoliucija A.789(19).

planinis jų pastatymas į doką po 1997 m. Protokolo įsigaliojimo, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip praėjus trejiems metams po 1997 m. Protokolo įsigaliojimo.

3. Tokį liudijimą išduoda arba Administracija, arba bet kuris jos įgaliotas asmuo ar organizacija. Visais atvejais visa atsakomybė dėl tokio liudijimo tenka Administracijai.

7 taisyklė

Atvejai, kai liudijimą išduoda kitos valstybės Vyriausybė

1. 1997 m. Protokolo Šalies Vyriausybė Administracijos prašymu gali nurodyti atlikti laivo apžiūrą ir, įsitikinusi, kad jis atitinka šio Priedo reikalavimus, išduoti arba įgalioti jam išduoti tarptautinį atmosferos teršimo prevencijos liudijimą pagal šio Priedo nuostatas.

2. Tokio liudijimo kopija ir apžiūros akto kopija kaip galima greičiau perduodama Administracijai, kuri kreipėsi dėl apžiūros.

3. Taip išduotame liudijime turi būti nurodyta, kad jis išduotas Administracijos prašymu ir yra tokios pat galios bei pripažįstamas kaip ir pagal šio Priedo 6 taisyklę išduotas liudijimas.

4. Tarptautinis atmosferos teršimo prevencijos liudijimas neišduodamas laivui, turinčiam teisę plaukioti su valstybės, kuri nėra 1997 m. Protokolo Šalis, vėliava.

8 taisyklė

Liudijimo forma

Tarptautinis atmosferos teršimo prevencijos liudijimas surašomas jį išduodančios šalies valstybine kalba ir yra šio Priedo I priedėlyje nurodytą pavyzdį atitinkančios formos. Jeigu tam vartojama ne anglų, ne prancūzų arba ne ispanų kalba, liudijime turi būti jo teksto vertimas į vieną iš šių kalbų.

9 taisyklė

Liudijimo galiojimas ir galiojimo trukmė

1. Tarptautinis atmosferos teršimo prevencijos liudijimas išduodamas Administracijos nustatytam laikotarpiui, kuris negali būti ilgesnis kaip penkeri metai nuo išdavimo datos.

2. Tarptautinio atmosferos teršimo prevencijos liudijimo penkerių metų galiojimą leidžiama pratęsti tik šios taisyklės 3 dalyje numatytais atvejais.

3. Jei laivas tuo metu, kai pasibaigia jo tarptautinio atmosferos teršimo prevencijos liudijimo galiojimas, nėra valstybės, su kurios vėliava jis turi teisę plaukioti arba kurioje turi būti atlikta jo apžiūra, uoste, Administracija gali ne ilgiau kaip penkiems mėnesiams pratęsti šio liudijimo galiojimą. Toks galiojimo pratęsimas leidžiamas tik tam, kad laivas galėtų baigti savo reisą į valstybę, su kurios vėliava jis turi teisę plaukioti arba kurioje turi būti atlikta jo apžiūra, ir tik tais atvejais, kai tai atrodo tinkama ir pagrįsta. Laivas, atplaukęs į valstybę, su kurios vėliava jis turi teisę plaukioti arba kurioje turi būti atlikta jo apžiūra, neturi teisės tokio pratęsimo pagrindu palikti uostą arba valstybę negavęs naujo tarptautinio atmosferos teršimo prevencijos liudijimo.

4. Tarptautinis atmosferos teršimo prevencijos liudijimas netenka galios bet kuriuo iš šių atvejų:

a) kai šio Priedo 5 taisyklėje nustatytu periodiškumu neatliekami patikrinimai ir apžiūros;

b) kai be specialaus Administracijos leidimo reikšmingai perdirbami įranga, sistemos, detalės, montažas arba medžiagos, kuriems taikomas šis Priedas, išskyrus tiesioginį įrangos arba detalių pakeitimą kitomis šio Priedo reikalavimus atitinkančiomis įranga arba detalėmis. Taikant 13 taisyklę, reikšmingais perdirbimais laikomas bet koks dyzelinio variklio sistemų, detalių ar montažo pakeitimas arba reguliavimas, kai dėl to toks variklis nebeatitinka jam taikomų apribojimų, susijusių su azoto oksidais,

c) kai laivui suteikiama teisė plaukioti su kitos valstybės vėliava. Naujas liudijimas išduodamas tik tada, kai naująjį liudijimą išduodanti Vyriausybė įsitikina, kad laivas visiškai

atitinka šio Priedo 5 taisyklės reikalavimus. Tais atvejais, kai viena Šalis perduoda laivą kitai Šaliai, Šalies, su kurios vėliava laivas anksčiau turėjo teisę plaukiooti, Vyriausybė, jei jos paprašoma per tris mėnesius po laivo perdavimo, kaip galima greičiau pateikia kitos Šalies Administracijai tarptautinio atmosferos teršimo prevencijos liudijimo, kurį laivas turėjo iki perdavimo, kopiją ir turimas reikiamų apžiūrų aktų kopijas.

10 taisyklė

Uosto valstybės atliekama eksploatavimo reikalavimų kontrolė

1. Laivas, kuris yra kitos 1997 m. Protokolo Šalies uoste arba jos jurisdikcijai priklausančiame pakrantės terminale, gali būti tikrinamas tos Šalies tinkamai įgaliotų pareigūnų dėl jam pagal šį priedą taikomų eksploatavimo reikalavimų, jei yra aiškus pagrindas manyti, kad kapitonas arba įgula nėra gerai susipažinę su esminiais laivuose taikomais atmosferos teršimo iš laivų prevencijos būdais.

2. Šios taisyklės 1 dalyje nurodytomis aplinkybėmis Šalis privalo imtis priemonių užtikrinančių, kad laivas neišplauktų tol, kol padėtis bus ištaisyta pagal šio Priedo reikalavimus.

3. Šiai taisyklei taikomos uosto valstybės kontrolės procedūros, nustatytos šios Konvencijos 5 straipsnyje.

4. Nė viena šios taisyklės nuostata neturi būti aiškinama kaip šioje Konvencijoje specialiai numatytų eksploatavimo reikalavimų kontrolę atliekančios Šalies teisių ir įsipareigojimų apribojimas.

11 taisyklė

Pažeidimų nustatymas ir priedo vykdymo užtikrinimas

1. Šio Priedo Šalys, siekdamos nustatyti pažeidimus ir priversti laikytis šio Priedo nuostatų, bendradarbiauja, tam naudodamos visas tinkamas ir praktiškai įgyvendinamas pažeidimų nustatymo ir aplinkos monitoringo priemones bei reikiamas pranešimų perdavimo ir įrodymų kaupimo procedūras.

2. Laivą, kuriam taikomas šis Priedas, bet kurios Šalies uoste arba pakrantės terminale gali tikrinti tos Šalies paskirti arba įgalioti pareigūnai, kad būtų nustatyta, ar jis, pažeisdamas šio Priedo reikalavimus, nėra išskyręs medžiagų, kurioms taikomas šis Priedas. Jei tikrinant nustatoma, kad Priedas pažeistas, pranešimas apie tai perduodamas Administracijai, kad būtų imtasi reikiamų veiksmų.

3. Bet kuri Šalis, turėdama įrodymų, kad tam tikras laivas, pažeisdamas šio Priedo reikalavimus, išskyrė medžiagų, kurioms taikomas šis Priedas, juos pateikia laivo Administracijai. Jei įmanoma, tokios Šalies kompetentingos institucijos apie įtariamą pažeidimą praneša to laivo kapitoniui.

4. Gavusi tokių įrodymų, taip informuota Administracija klausimą tiria ir gali kreiptis į pranešusiąją Šalį prašydama papildomų arba įtikinamesnių įtariamo pažeidimo įrodymų. Jei Administracija įsitikina, kad dėl įtariamo pažeidimo turima pakankamai įrodymų teismo procesui pradėti, ji kaip galima greičiau pradeda tokį procesą pagal savo teisę. Administracija apie savo veiksmus neatidėliodama praneša tiek apie įtariamą pažeidimą pranešusiai Šaliai, tiek Organizacijai.

5. Šalis taip pat gali patikrinti laivą, kuriam taikomas šis Priedas, kai jis įplaukia į jos jurisdikcijai priklausančią uostą arba pakrantės terminalą, jei yra gautas bet kurios iš Šalių prašymas atlikti tyrimą kartu su pakankamais įrodymais, kad tas laivas, pažeisdamas šį Priedą, bet kokioje vietoje yra išskyręs medžiagų, kurioms taikomas šis Priedas. Šaliai, kuri kreipėsi dėl tyrimo, bei Administracijai nusiunčiamas pranešimas apie tokį tyrimą, kad būtų galima imtis reikiamų veiksmų pagal šią Konvenciją.

6. Šio Priedo taisyklėms ir normatyvams mutatis mutandis taikomi šio Priedo taikymo arba aiškinimo metu galiojantys tarptautinės teisės reikalavimai dėl jūros aplinkos teršimo iš laivų

prevencijos, taršos sumažinimo ir kontrolės, įskaitant reikalavimus dėl vykdymo užtikrinimo ir apsaugos priemonių.

III SKYRIUS. MEDŽIAGŲ IŠSKYRIMO IŠ LAIVŲ KONTROLĖS REIKALAVIMAI

12 taisyklė

Ozono sluoksnį ardančios medžiagos

1. Atsižvelgiant į 3 taisyklės nuostatas, draudžiamas bet koks ozono sluoksnį ardančių medžiagų tyčinis išskyrimas. Tyčiniu išskyrimu laikomas medžiagų išskyrimas dėl laivo sistemų arba įrangos techninės priežiūros, techninio aptarnavimo, remonto arba eksploatavimo nutraukimo ir neapima tik ozono sluoksnį ardančių medžiagų minimalaus išleidimo, susijusio su jų surinkimu arba pakartotiniu panaudojimu. Ozono sluoksnį ardančių medžiagų išskyrimą tyčinio ar netyčinio jų nutekėjimo atvejais gali reglamentuoti pačios 1997 m. Protokolo Šalys.

2. Visuose laivuose draudžiama įrengti naujus įrenginius, turinčius ozono sluoksnį ardančių medžiagų; iki 2020 m. sausio 1 d. leidžiama įrengti tik naujus įrenginius, turinčius hidrochlorfluorangliavandenilių.

3. Kai šioje taisyklėje nurodytos medžiagos ir jų turinti įranga šalinamos iš laivų, jos atiduodamos į atitinkamus jų priėmimo įrenginius.

13 taisyklė

Azoto oksidai (NOx)

1. a) Ši taisyklė taikoma:

- i) kiekvienam 130 kW išeigos galios ir galingesniai dyzeliniam varikliui, įrengtam 2000 m. sausio 1 d. ar vėliau pastatytame laive;
- ii) kiekvienam 130 kW išeigos galios ir galingesniai dyzeliniam varikliui, kurio kapitalinis perdirbimas atliktas 2000 m. sausio 1 d. ar vėliau.

b) Ši taisyklė netaikoma:

- i) avariniams dyzeliniams varikliams, gelbėjimosi valtyse įrengtiems varikliams ir bet kokiems mechanizms ar įrangai, naudojamiems tik avariniais atvejais;
- ii) varikliams, įrengtiems laivuose, kurie plaukioja vien Šalies, su kurios vėliava laivas turi teisę plaukioti, vandenyse arba jos jurisdikcijai priklausančiuose vandenyse, jei tiems varikliams taikomos Administracijos nustatytos alternatyvios NOx kontrolės priemonės.

c) Nepaisant šios dalies a punkto reikalavimų, Administracija gali leisti padaryti šios taisyklės taikymo išimtį bet kokiam dyzeliniam varikliui, įrengtam laive, kuris buvo pastatytas ar kuriam kapitalinis perdirbimas buvo atliktas iki šio Protokolo įsigaliojimo, jei tas laivas plaukia vien į valstybės, su kurios vėliava jis turi teisę plaukioti, uostus arba pakrantės terminalus.

2. a) Šioje taisyklėje kapitalinis perdirbimas reiškia variklio modifikavimą, kai:

- i) variklis pakeičiamas nauju 2000 m. sausio 1 d. arba vėliau pagamintu varikliu;
- ii) variklis iš esmės modifikuojamas, kaip tai apibrėžta NOx techniniame kodekse;
- iii) daugiau kaip 10 proc. padidinamas maksimalus variklio galingumas.

b) Azoto oksidų išskyrimo lygis atlikus šios dalies a punkte nurodytus pakeitimus pagrindžiamas pagal NOx techninio kodekso reikalavimus, kad Administracija jį patvirtintų.

3. a) Atsižvelgiant į šio Priedo 3 taisyklę, draudžiama eksploatuoti kiekvieną dyzelinį variklį, kuriam taikomas šis Priedas, išskyrus atvejus, kuriais azoto oksidų išskyrimas iš variklio (apskaičiuojamas kaip išskiriamas NO₂ svartinė suma) neviršija:

- i) 17,0 g/kWh, kai n mažesnis kaip 130 aps./min;
- ii) 45,0 x n(-)-0,2 g/kWh, kai n didesnis kaip 130, bet mažesnis kaip 2000 aps./min;
- iii) 9,8 g/kWh, kai n didesnis kaip 2000 aps./min;

čia n reiškia nominalų variklio sukimosi greitį (alkūninio veleno apsisukimų per minutę skaičių).

Kai naudojami degalai, susidedantys iš rafinuojant naftą gautų angliavandenilių mišinių, bandymų atlikimas ir matavimo būdai privalo atitikti NO_x techninį kodeksą, atsižvelgiant į šio Priedo II priedėlyje nurodytus bandymų ciklus ir svorinius koeficientus.

- b) Nepaisant šios dalies a punkto nuostatų, leidžiama eksploatuoti dyzelinį variklį, jei:
- i) NO_x išskyrimui laive sumažinti bent iki a punkte nurodytų ribų naudojama pagal NO_x techninį kodeksą Administracijos patikrinta išmetamųjų dujų valymo sistema, arba
 - ii) NO_x išskyrimui laive sumažinti bent iki šios dalies a punkte nurodytos ribos naudojamas kitas lygiavertis būdas, Administracijos aprobuotas atsižvelgiant į atitinkamas rekomendacijas, kurias turi parengti Organizacija.

14 taisyklė **Sieros oksidai (SO_x)**

Bendrieji reikalavimai

1. Sieros kiekis laive naudojamame bet kokiame skystajame kure neturi viršyti 4,5 proc. kuro masės.

2. Pasaulio vidutinis sieros kiekis sunkiajame mazute, kuris tiekiamas naudoti laivuose, kontroliuojamas atsižvelgiant į rekomendacijas, kurias turi parengti Organizacija*.

Reikalavimai sieros oksidų išskyrimo kontrolės rajonuose

3. Taikant šią taisyklę, į sieros oksidų išskyrimo kontrolės rajonus įeina:

- a) Baltijos jūra, kaip ji apibrėžta I priedo 10 taisyklės 1 dalies b punkte;
- b) bet koks kitas jūros plotas (įskaitant jo uostų akvatorijas), kurį Organizacija nustatė pagal sieros oksidų išskyrimo kontrolės rajonų dėl atmosferos teršimo iš laivų prevencijos nustatymo kriterijus ir tvarką, nurodytus šio Priedo III priedėlyje.

4. Kol laivai yra sieros oksidų išskyrimo kontrolės rajonuose, privaloma laikytis bent vienos iš šių sąlygų:

a) sieros kiekis skystajame kure, kurį laivai naudoja sieros oksidų išskyrimo kontrolės rajone, neviršija 1,5 proc. kuro masės;

b) naudojama Administracijos, atsižvelgiant į rekomendacijas, kurias turi parengti Organizacija, patvirtinta išmetamųjų dujų valymo sistema, kad visas iš laivų išskiriamas sieros oksidų kiekis (įskaitant išskyrimą tiek iš jų pagalbinių, tiek iš pagrindinių eigos variklių), išreikštas išskiriamų sieros oksidų bendrąja mase, būtų sumažintas iki 6,0 g SO_x/kWh ar iki mažesnio kiekio. Naudojant tokią įrangą susidarančios atliekos neturi būti išmetamos į uždarytų uostų, užutėkių ir upių žiočių vandenį, nebent laivas galėtų dokumentais visiškai pagrįsti, kad tos atliekos pagal kriterijus, kuriuos uosto valstybė pranešė Organizacijai, neturi neigiamo poveikio tų uždarytų uostų, užutėkių ir upių žiočių ekosistemoms. Organizacija tokius kriterijus išplatina visoms Konvencijos Šalims;

c) taikomas bet koks kitas technologinis metodas, užtikrinantis patikrinamą ir įvykdomą sieros oksidų išskyrimo apribojimą iki b punkte nurodyto kiekio. Šiuos metodus Administracija patvirtina atsižvelgdama į rekomendacijas, kurias turi parengti Organizacija.

5. Šios taisyklės 1 dalyje ir 4 dalies a punkte nurodytą sieros kiekį skystojo kuro tiekėjas pagrindžia dokumentais, kaip to reikalauja šio Priedo 18 taisyklė.

6. Laivuose, kurie šios taisyklės 4 dalies a punkto reikalavimams įvykdyti naudoja skirtingų rūšių skystąjį kurą, prieš įplaukiant į sieros oksidų išskyrimo kontrolės rajoną skiriama pakankamai laiko tam, kad iš skystojo kuro padavimo sistemos būtų išplautas bet koks kuras, turintis sieros

* Žr. Rezoliuciją MEPC.82(43), „Rekomendacijas dėl pasaulio vidutinio sieros kiekio sunkiajame mazute, kuris tiekiamas naudoti laivuose, kontrolės“; žr. papildomos informacijos 9 punktą.

daugiau kaip 1,5 proc. jo masės. Atlikus bet kokią degalų keitimo operaciją laive, Administracijos nustatytos formos dienyne pažymimas mažai sieringų skystojo kuro rūšių (kuriose sieros yra 1,5 proc. arba mažiau) kiekis kiekvienoje cisternoje, taip pat operacijos atlikimo data, laikas bei laivo vieta.

7. Pirmuosius 12 mėnesių po šio Protokolo arba šio Protokolo pakeitimo, pagal šios taisyklės 3 dalies b punkto sąlygas nustatančio konkretų sieros oksidų išskyrimo kontrolės rajoną, įsigaliojimo, laivams, įplaukiantiems į šios taisyklės 3 dalies a punkte nurodytą arba į pagal šios taisyklės 3 dalies b punkto sąlygas nustatytą sieros oksidų išskyrimo kontrolės rajoną netaikomi šios taisyklės 4 ir 6 dalies reikalavimai; jiems netaikomi ir šios taisyklės 5 dalies reikalavimai, kiek tai susiję su šios taisyklės 4 dalies a punktu.

15 taisyklė **Lakieji organiniai junginiai**

1. Tais atvejais, kai 1997 m. Protokolo Šalies jurisdikcijai priklausančiuose uostuose arba terminaluose turi būti reglamentuojamas lakiųjų organinių junginių (LOJ) išskyrimas iš tanklaivių, jis reglamentuojamas laikantis šios taisyklės nuostatų.

2. 1997 m. Protokolo Šalis, nustatanti savo jurisdikcijai priklausančius uostus arba terminalus, kuriuose turi būti reglamentuojamas LOJ išskyrimas, pranešimą apie tai pateikia Organizacijai. Tame pranešime pateikiami duomenys apie tanklaivius, kurie turi būti kontroliuojami, dydį, apie krovinius, dėl kurių reikalaujama naudoti garų išleidimo kontrolės sistemas, ir apie tokios kontrolės įsigaliojimo datą. Pranešimą privaloma pateikti bent prieš šešis mėnesius iki kontrolės pradžios dienos.

3. Kiekvienos 1997 m. Protokolo Šalies Vyriausybė, nustatanti uostus arba terminalus, kuriuose turi būti reglamentuojamas LOJ išskyrimas iš tanklaivių, užtikrina, kad nustatytuose uostuose ir terminaluose būtų naudojamos garų išleidimo kontrolės sistemos, šios Vyriausybės patvirtintos atsižvelgiant į Organizacijos parengtus saugos standartus*, ir kad jos būtų eksploatuojamos saugiai ir taip, kad būtų išvengta nepagrįsto sutrukdymo laivui išplaukti.

4. Organizacija išplatina 1997 m. Protokolo Šalių nustatytų uostų ir terminalų sąrašą kitoms 1997 m. Protokolo Šalims ir Organizacijos narėms susipažinti.

5. Visuose tanklaiviuose, kurie pagal šios taisyklės 2 dalį kontroliuoti dėl garų išleidimo, įrengiama garų surinkimo sistema, Administracijos patvirtinta atsižvelgiant į Organizacijos parengtus saugos standartus*, ir kraunant krovinius ji naudojama. Terminalai, kuriuose įrengtos garų išleidimo kontrolės sistemos pagal šią taisyklę, garų surinkimo sistemų neturinčius tanklaivius gali priimti trejus metus po 2 dalyje nurodytos kontrolės pradžios dienos.

6. Ši taisyklė dujovežiams taikoma tik tais atvejais, kai jų krovos ir krovinių saugojimo sistemų tipas leidžia ne metano LOJ saugiai sulaikyti laive arba juos saugiai sugrąžinti į krantą.

16 taisyklė **Atliekų deginimas laive**

1. Išskyrus šios taisyklės 5 dalyje nurodytus atvejus, atliekas deginti laive leidžiama tik laivo atliekų deginimo krosnyje.

2. a) Išskyrus šios dalies b punkte nurodytus atvejus, kiekviena 2000 m. sausio 1 d. arba vėliau laive įrengta atliekų deginimo krosnis privalo atitikti šio Priedo IV priedėlio reikalavimus. Kiekviena atliekų deginimo krosnis turi būti Administracijos patvirtinta atsižvelgiant į Organizacijos parengtas standartines specifikacijas**.

b) Administracija gali leisti padaryti šios dalies a punkto taikymo išimtį bet kokiai atliekų deginimo krosniai, kuri buvo įrengta laive iki 1997 m. Protokolo įsigaliojimo dienos, jei tas laivas

* Žr. Aplinkraštį MSC/Circ.585 „Garų išleidimo kontrolės sistemų standartai.“

** Žr. Rezoliuciją MEPC.76(40) „Laivų atliekų deginimo krosnių norminės techninės sąlygos“ ir Rezoliuciją MEPC.93(45) „Laivų atliekų deginimo krosnių norminių techninių sąlygų pakeitimai.“

plaukioja tik valstybės, su kurios vėliava jis turi teisę plaukioti, vandenyse arba jos jurisdikcijai priklausančiuose vandenyse.

3. Nė viena šios taisyklės nuostata neturi įtakos 1972 m. Konvencijos dėl jūros teršimo išverčiant atliekas ir kitas medžiagas prevencijos (su pakeitimais) ir jos 1996 m. Protokolo draudimams ir kitiems reikalavimams.

4. Draudžiama laivuose deginti šias medžiagas:

a) krovinių, kuriems taikomi šios Konvencijos I, II ir III priedai, likučius ir jais užterštas pakuotes;

b) polichlorintuosius bifenilus (PCB);

c) šios Konvencijos V priede apibrėžtas šiukšles, kuriose esantys sunkiųjų metalų kiekiai yra didesni nei likučiai;

d) rafinuotus naftos produktus, kuriuose yra halogeninių junginių.

5. Nešvarių nutekamųjų vandenų nuosėdos ir naftos produktų nuosėdos, susidarančios normaliai eksploatuojant laivą, gali būti deginamos ir pagrindinėse arba pagalbinėse laivo jėgainėse ar katilinėse, tačiau šiais atvejais tai neturi būti daroma uostuose, užutėkiuose ir upių žiotyse.

6. Draudžiama laivuose deginti polivinilo chloridus (PVC), išskyrus jų deginimą tokiose laivo atliekų deginimo krosnyse, kurioms išduoti TJO tipo patvirtinimo liudijimai.

7. Visi atliekų deginimo krosnis turintys laivai, kuriems taikoma ši taisyklė, privalo turėti krosnies gamintojo parengtą eksploatavimo instrukciją, kurioje nurodoma, kaip eksploatuoti atliekų deginimo krosnį laikantis šio Priedo IV priedėlio 2 dalyje nurodytų apribojimų.

8. Už bet kokios atliekų deginimo krosnies eksploatavimą atsakingas personalas turi baigti specialų mokymą ir sugebėti praktiškai taikyti gamintojo parengtoje eksploatavimo instrukcijoje pateiktas rekomendacijas.

9. Privaloma nuolat kontroliuoti degimo dujų temperatūrą dūmtraukyje ir negalima atliekų paduoti į nenutrūkstamo padavimo atliekų deginimo krosnį, jei ši temperatūra yra žemesnė už mažiausią leidžiamą temperatūrą (850 (°C)). Jei naudojamos atliekų deginimo krosnys, į kurias atliekos pakraunamos paketais, įrenginys turi būti sukonstruotas taip, kad temperatūra jo degimo kameroje pasiektų 600 (°C) per penkias minutes po užkūrimo.

10. Nė viena šios taisyklės nuostata nekliaudo sukurti, įrengti ir eksploatuoti tokių alternatyvios konstrukcijos atliekų terminio apdorojimo laivo įrenginių, kurie atitiktų šios taisyklės reikalavimus arba juos viršytų.

17 taisyklė

Medžiagų priėmimo įrenginiai

1. Kiekvienos 1997 m. Protokolo Šalies Vyriausybė įsipareigoja užtikrinti, kad būtų priėmimo įrenginiai, galintys priimti:

a) laivų, kurie naudojami jos remonto įmonėmis, atiduodamas ozono sluoksnį ardančias medžiagas ir tokių medžiagų turinčią įrangą, kai jos pašalinamos iš laivų;

b) laivų, kurie naudojami jos uostais, terminalais ar remonto įmonėmis, atiduodamas išmetamųjų dujų valymo nuosėdas iš aprobuotos išmetamųjų dujų valymo sistemos tais atvejais, kai tokias nuosėdas išmesti į jūros aplinką draudžia šio Priedo 14 taisyklė,

nepagrįstai nesutrukdant laivams išplaukti,

c) iš laivų ardymo įmonių atiduodamas ozono sluoksnį ardančias medžiagas ir tokių medžiagų turinčią įrangą, kai jos pašalinamos iš ardomo laivo.

2. Kiekviena 1977 m. Protokolo Šalis praneša Organizacijai, kad tai būtų perduota Organizacijos Narėms, apie visus atvejus, kuriais nėra galimybės pasinaudoti pagal šią taisyklę privalomais įrenginiais arba manoma, kad jie neatitinka reikalavimų.

18 taisyklė

Skystojo kuro kokybė

1. Laivams tiekiamas ir juose kaip degalai naudojamas skystasis kuras, kuriam taikomas šis Priedas, turi atitikti šiuos reikalavimus:

a) išskyrus b punkte nurodytus atvejus:

- i) skystasis kuras susideda iš angliavandenilių mišinių, gautų rafinuojuant naftą. Šis reikalavimas nedraudžia į jį įmaišyti nedidelį kiekį priedų, skirtų kai kurioms jo savybėms pagerinti;
- ii) skystajame kure neturi būti neorganinių rūgščių;
- iii) skystajame kure neturi būti jokių priedų arba cheminių atliekų, kurios:
 - 1) kelia pavojų laivų saugumui ar neigiamai veikia mechanizmų darbą,
 - 2) yra kenksmingos personalui,
 - 3) didina atmosferos užterštumą,

b) ne naftos rafinavimo būdais gauti laive naudojamas skystasis kuras neturi:

- i) turėti daugiau sieros, nei nustatyta šio Priedo 14 taisyklėje;
- ii) lemti tai, kad iš variklio būtų išskiriama daugiau NO_x, negu nustatyta šio Priedo 13 taisyklės 3 dalies a punkte;
- iii) turėti neorganinių rūgščių,
- iv) 1) kelti pavojų laivų saugumui ar neigiamai veikti mechanizmų darbą,
- 2) būti kenksmingas personalui,
- 3) didinti atmosferos užterštumą.

2. Ši taisyklė netaikoma kieto pavidalo akmenis anglims arba branduoliniam kurui.

3. Kiekvienam laivui, kuriam taikomos šio Priedo 5 ir 6 taisyklės, tiekiant ir jame kaip degalus naudojant skystąjį kurą, šio kuro savybės išsamiai aprašomos degalų atsargų pristatymo pažymoje, kurioje turi būti bent šio Priedo V priedėlyje nurodyta informacija.

4. Degalų atsargų pristatymo pažyma laive laikoma tokioje vietoje, kad būtų lengvai prieinama bet kada tinkamu laiku patikrinti. Pažyma saugoma trejus metus po skystojo kuro pristatymo į laivą.

5. a) 1997 m. Protokolo Šalies Vyriausybės kompetentinga institucija* gali tikrinti degalų atsargų pristatymo pažymą laive, kuriam taikomas šis Priedas, kai šis laivas stovi tos Šalies uoste ar pakrantės terminale, gali daryti kiekvienos degalų atsargų pristatymo pažymos kopijas ir reikalauti, kad kapitonas arba laivui vadovaujantis asmuo patvirtintų kiekvienos degalų atsargų pristatymo pažymos kopijos tikrumą. Ta kompetentinga institucija taip pat gali tikrinti, ar pažymos turinys atitinka tikrovę, kreipdamasi informacijos į uostą, kuriame ši pažyma buvo išduota.

b) Kompetentinga institucija degalų atsargų pristatymo pažymą tikrina ir patvirtintas jų kopijas gauna kiek įmanoma operatyviau, nepagrįstai nesutrukdydama laivui išplaukti.

6. Prie degalų atsargų pristatymo pažymos, atsižvelgiant į rekomendacijas, kurias turi parengti Organizacija, pridedamas pristatomo skystojo kuro pavyzdys. Baigus degalų atsargų priėmimą, tas pavyzdys užantspaudojamas ir patvirtinamas tiekėjo atstovo ir laivo kapitono arba už degalų atsargų priėmimą atsakingo pareigūno parašais; jis saugomas laivo žinioje tol, kol esminė skystojo kuro dalis bus sunaudota, tačiau bet kokių atvejų ne trumpiau kaip 12 mėnesių po jo pristatymo.

7. 1997 m. Protokolo Šalys įsipareigoja užtikrinti, kad jų paskirtos institucijos:

- a) tvarkytų vietinių skystojo kuro tiekėjų sąrašus;
- b) iš vietinių tiekėjų reikalautų pateikti degalų atsargų pristatymo pažymą ir skystojo kuro pavyzdžius, kaip to reikalauja ši taisyklė, skystojo kuro tiekėjui patvirtinant, jog skystasis kuras atitinka šio Priedo 14 ir 18 taisyklių reikalavimus;
- c) iš vietinių tiekėjų reikalautų bent trejus metus saugoti degalų atsargų pristatymo pažymos kopiją, kad prireikus uosto valstybė galėtų patikrinti ją bei jos duomenų tikrumą;
- d) imtųsi reikiamų veiksmų prieš naftos skystojo kuro tiekėjus, jei buvo nustatyta, kad jų tiekiamas skystasis kuras neatitinka degalų atsargų pristatymo pažymos duomenų;

* Žr. Rezoliuciją A.787(19) „Uosto valstybės kontrolės procedūros“, su pakeitimais, padarytais Rezoliucija A.882(21), – TJO parduodamas leidinys IMO-650E.

e) praneštų kiekvieno laivo, kuris gauna skystąjį kurą, kaip nustatyta, neatitinkantį šio Priedo 14 arba 18 taisyklės reikalavimų, Administracijai;

f) praneštų Organizacijai, kad ši perduotų visoms 1997 m. Protokolo Šalims, apie visus atvejus, kuriais skystojo kuro tiekėjai nesilaikė šio Priedo 14 arba 18 taisyklėje nustatytų reikalavimų.

8. Dėl 1997 m. Protokolo Šalių atliekamų uosto valstybės tikrinimų Šalys įsipareigoja:

a) pranešti 1997 m. Protokolo Šaliai arba ne Šaliai, kurių jurisdikcijoje buvo išduota degalų atsargų pristatymo pažyma, apie atvejus, kuriais buvo pateikta reikalavimus neatitinkančio skystojo kuro, ir pateikti visą su tuo susijusią informaciją,

b) užtikrinti, kad būtų imtasi reikiamų taisomųjų veiksmų, kad reikalavimų neatitinkantis skystasis kuras būtų pakeistas reikalavimus atitinkančiu.

19 taisyklė

Reikalavimai platformoms ir gręžimo bokštams

1. Stacionarios arba plaukiojančios platformos bei gręžimo bokštai turi atitikti šio Priedo reikalavimus atsižvelgiant į šios taisyklės 2 ir 3 dalių nuostatas.

2. Laikantis šios Konvencijos 2 straipsnio 3 dalies b punkto ii papunkčio, šio Priedo reikalavimai netaikomi išskirimams, tiesiogiai atsirandantiems dėl mineralinių jūros dugno išteklių žvalgymo, eksploatavimo ir su tuo susijusio jų perdirbimo atviroje jūroje. Prie šių išskirimų priskiriami:

a) išskirimai, susidarantys deginant medžiagas, atsirandančias tiesiogiai ir vien tik dėl mineralinių jūros dugno išteklių žvalgymo, eksploatavimo ir su tuo susijusio jų perdirbimo atviroje jūroje, įskaitant angliavandenilių deginimo fākelą, iškasų, šlamo ir (arba) stimuliuojančių skysčių deginimą užbaigiant ir bandant gręžinį bei liepsną dėl gedimų, bet tuo neapsiribojant;

b) dujų ir lakiųjų junginių išskyrimas iš gręžimo skysčių ir iškasų;

c) išskirimai, vien tik ir tiesiogiai susiję su jūros dugno mineralų apdorojimu, tvarkymu arba sandėliavimu;

d) išskirimai iš dyzelinių variklių, sukonstruotų vien tik mineralinių jūros dugno išteklių žvalgymui, eksploatavimui ir su tuo susijusiam jų perdirbimui atviroje jūroje.

3. Šio Priedo 18 taisyklės reikalavimai netaikomi angliavandenilius naudojant kurui jų gavybos vietoje, jei tai patvirtinta Administracijos.

VI PRIEDO PRIEDĖLIAI**I PRIEDĖLIS****TATP liudijimo forma
(8 taisyklė)****TARPTAUTINIS ATMOSFEROS TERŠIMO PREVENCIJOS LIUDIJIMAS**

Išduotas vadovaujantis 1997 m. Protokolu, iš dalies pakeičiančio 1973 m. Tarptautinę konvenciją dėl teršimo iš laivų prevencijos, su pakeitimais, padarytais 1978 m. Protokolu, (toliau – Konvencija) nuostatomis

..... Vyriausybės įgaliojimu
(visas valstybės pavadinimas)
.....
(pagal Konvencijos nuostatas įgalioto kompetentingo asmens vardas, pavardė ir pareigos arba visas įgalios kompetentingos organizacijos pavadinimas)

Laivo pavadinimas	Skiriamasis numeris arba raidės	TJO numeris	Registracijos uostas	Bruto talpa

Laivo tipas: ☐ tanklaivis
☐ ne tanklaivio tipo laivas

ŠIUO LIUDIJIMU PATVIRTINAMA, KAD:

1. Pagal Konvencijos VI priedo 5 taisyklę buvo atlikta laivo apžiūra.
2. Apžiūros metu nustatyta, kad laivo įranga, sistemos, detalės, montažas ir medžiagos visiškai atitinka jiems taikomas Konvencijos VI priedo reikalavimus.

Šis liudijimas galioja iki atsižvelgiant į pagal Konvencijos VI priedo 5 taisyklę atliekamas apžiūras.

Išduotas
(Liudijimo išdavimo vieta)

.....
(Išdavimo data)

.....
(Liudijimą išduodančio įgalioto pareigūno parašas)

(Institucijos antspaudas)

KASMETINIŲ IR TARPINIŲ APŽIŪRŲ PATVIRTINIMAS

ŠIUO DOKUMENTU PATVIRTINAMA, kad, atliekant apžiūrą pagal Konvencijos VI priedo 5 taisyklę, buvo nustatyta, jog laivas visiškai atitinka jam taikomas Konvencijos nuostatas.

Kasmetinė apžiūra:

Parašas
(Įgalioto pareigūno parašas)

Vieta

Data
(Institucijos antspaudas)

Kasmetinē* / tarpinē* apžiūra:

Parašas
 (Igaloto pareigūno parašas)
 Vieta
 Data
 (Institucijos antspaudas)

Kasmetinē* / Tarpinē* apžiūra:

Parašas
 (Igaloto pareigūno parašas)
 Vieta
 Data
 (Institucijos antspaudas)

Kasmetinē apžiūra:

Parašas
 (Igaloto pareigūno parašas)
 Vieta
 Data
 (Institucijos antspaudas)

* Kas netinka, išbraukti.

**TARPTAUTINIO ATMOSFEROS TERŠIMO PREVENCIJOS LIUDIJIMO
(TATP LIUDIJIMO)
PAPILDYMAS**

KONSTRUKCIJOS IR ĮRANGOS APRAŠAS

pagal 1973 m. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos, su pakeitimais, padarytais 1978 m. Protokolu (toliau – Konvencija), nuostatas.

Pastabos

1. Šis aprašas turi būti pritvirtintas prie TATP liudijimo. TATP liudijimą bet koku metu galima laive patikrinti.
2. Jei aprašo originalas surašytas ne anglų, ne ispanų arba ne prancūzų kalba, jame turi būti jo teksto vertimas į vieną šių kalbų.
3. Pildant langeliai pažymimi atitinkamai kryželiu (x), kai atsakymas „taip“ ir „taikoma“, arba brūkšneliu (-), kai atsakymas „ne“ ir „netaikoma“.
4. Jei nenurodyta kitaip, šiame apraše minimos taisyklės reiškia Konvencijos VI priedo taisykles, o rezoliucijos bei aplinkraščiai reiškia Tarptautinės jūrų organizacijos priimtas rezoliucijas bei aplinkraščius.

1. Laivo duomenys

- 1.1. Laivo pavadinimas
- 1.2. Skiriamasis numeris arba raidės
- 1.3. TJO numeris.....
- 1.4. Registracijos uostas
- 1.5. Bruto talpa
- 1.6. Laivo kilio padėjimo data arba data, kai buvo pasiekta panaši jo statybos stadija.....
- 1.7. Variklio kapitalinio perdirbimo (jei tai taikoma) pradžios data (13 taisyklė)

2. Išskirimų iš laivų kontrolė

2.1. Ozono sluoksnį ardančios medžiagos (12 taisyklė)

- 2.1.1. Šias halonų turinčias priešgaisrines sistemas ir įrangą galima toliau naudoti: ☐

Sistemos, įranga	Išdėstymas laive

- 2.1.2. Šias chlorfluorangliavandenilių (CFC) turinčias sistemas ir įrangą galima toliau naudoti: ☐

Sistemos, įranga	Išdėstymas laive

2.1.3. Šias hidroChlorfluorangliavandenilių (HCFC) turinčias sistemas, įrengtas prieš 2020 m. sausio 1 d., galima toliau naudoti:..... ☐

Sistemos, įranga	Išdėstymas laive

2.2. Azoto oksidai (NOx) (13 taisyklė)

2.2.1. Šie didesnės kaip 130 kW išeigos galios dyzeliniai varikliai, įrengti 2000 m. sausio 1 d. arba vėliau pastatytame laive, atitinka 13 taisyklės 3 dalies a punkte nurodytas išskyrimo normas pagal NOx techninį kodeksą: ☐

Gamintojas ir modelis	Serijos Nr.	Kam naudojamas	Išeigos galia (kW)	Nominalus variklio sukimosi greitis (aps./min)

2.2.2. Šie didesnės kaip 130 kW išeigos galios dyzeliniai varikliai, kurių kapitalinis perdirbimas pagal 13 taisyklės 2 dalį buvo atliktas 2000 m. sausio 1 d. arba vėliau, atitinka 13 taisyklės 3 dalies a punkte nurodytas išskyrimo normas pagal NOx techninį kodeksą: ☐

Gamintojas ir modelis	Serijos Nr.	Kam naudojamas	Išeigos galia (kW)	Nominalus variklio sukimosi greitis (aps./min)

2.2.3. Šie didesnės kaip 130 kW išeigos galios dyzeliniai varikliai, įrengti 2000 m. sausio 1 d. ar vėliau pastatytame laive, arba didesnės kaip 130 kW išeigos galios dyzeliniai varikliai, kurių kapitalinis perdirbimas buvo atliktas 2000 m. sausio 1 d. arba vėliau, turi išmetamųjų dujų valymo sistemą arba naudoja kitokius jai lygiavėčius valymo būdus, atitinkančius 13 taisyklės 3 dalies ir NOx techninio kodekso reikalavimus:..... ☐

Gamintojas ir modelis	Serijos Nr.	Kam naudojamas	Išeigos galia (kW)	Nominalus variklio sukimosi greitis (aps./min)

2.2.4. Šie 2.2.1, 2.2.2 ir 2.2.2 punktuose nurodyti dyzeliniai varikliai turi NOx techninio kodekso reikalavimus atitinkančius NOx išskyrimo kontrolės ir registravimo prietaisus:..... ☐

Gamintojas ir modelis	Serijos Nr.	Kam naudojamas	Išeigos galia (kW)	Nominalus variklio sukimosi greitis (aps./min)

2.3. Sieros oksidai (SOx) (14 taisyklė)

2.3.1. Kai laivas eksploatuojamas 14 taisyklės 3 dalyje nurodytame SOx išskyrimo kontrolės rajone, tame laive:

1) naudojamas skystasis kuras, pagal degalų atsargų pristatymo pažymų duomenis sieros turintis ne daugiau kaip 1,5 proc. jo masės ☐

2) naudojama patvirtinta išmetamųjų dujų valymo sistema, SOx išskyrimui sumažinti iki mažesnio kaip 6,0 g/kWh kiekio ☐

3) naudojama kita patvirtinta technologija, SO_x išskyrimui mažinti iki mažesnio kaip 6,0 g/kWh kiekio ☐

2.4. *Lakieji organiniai junginiai (LOJ) (15 taisyklė)*

2.4.1. Tanklaivyje yra pagal aplinkraščio MSC/Circ.585 reikalavimus įrengta ir patvirtinta garų surinkimo sistema ☐

2.5. Laive yra atliekų deginimo krosnis:

1) atitinkanti Rezoliucijos MEPC.76(40) su pakeitimais reikalavimus ☐

2) įrengta iki 2000 m. sausio 1 d. ir neatitinkanti rezoliucijos MRPC.76(40) su pakeitimais reikalavimų ☐

Šiuo įrašu patvirtinama, kad šis aprašas visais požiūriais yra teisingas.

Išduotas
(Aprašo išdavimo vieta)

.....
(Išdavimo data)

.....
(Aprašą išdavusio įgalioto pareigūno parašas)

(Institucijos antspaudas)

II PRIEDĖLIS

Bandymų ciklai ir svoriniai koeficientai (13 taisyklė)

Tikrinant, ar jūrų laivų dyzeliniai varikliai atitinka NO_x išskyrimo apribojimus pagal šio Priedo 13 taisyklę, ir tam taikant NO_x techniniame kodekse nurodytus bandymų atlikimą bei apskaičiavimo būdus, taikytini šie bandymų ciklai ir svoriniai koeficientai:

- 1) pastovių apsukų pagrindiniams jūrų laivų varikliams, įskaitant dyzelines – elektrines pavaras, taikytinas E2 bandymų ciklas;
- 2) kintamojo žingsnio sraigto agregatams taikytinas E2 bandymų ciklas;
- 3) pagal sraigto dėsnį veikiantiems pagrindiniams ir pagalbiniais varikliams taikytinas E3 bandymų ciklas;
- 4) pastovių apsukų pagalbiniais varikliams taikytinas D2 bandymų ciklas;
- 5) kintamų apsukų kintamos apkrovos pagalbiniais varikliams, kurie nepaminėti pirmesniuose punktuose, taikytinas C1 bandymų ciklas.

Bandymų ciklas, taikomas pastovių apsukų pagrindiniams laivo varikliams (įskaitant dyzelinės – elektrinės pavaros arba kintamojo žingsnio sraigto agregatus)

E2 tipo bandymų ciklas	Sukimosi greitis	100 %	100 %	100 %	100 %
	Galia	100 %	75 %	50 %	25 %
	Svorinis koeficientas	0,2	0,5	0,15	0,15

Bandymų ciklas, taikomas pagal sraigto dėsnį veikiantiems pagrindiniams ir pagalbiniais varikliams

E3 tipo bandymų ciklas	Sukimosi greitis	100 %	91 %	80 %	63 %
	Galia	100 %	75 %	50 %	25 %
	Svorinis koeficientas	0,2	0,5	0,15	0,15

Bandymų ciklas, taikomas pastovių apsukų pagalbiniais varikliams

D2 tipo bandymų ciklas	Sukimosi greitis	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
	Galia	100 %	75 %	50 %	25 %	10 %
	Svorinis koeficientas	0,05	0,25	0,3	0,3	0,1

Bandymų ciklas, taikomas kintamų apsukų ir kintamos apkrovos pagalbiniais varikliams

C1 tipo bandymų ciklas	Sukimosi greitis	Nominalus				Vidutinis			Tuščia eiga
	Sukimo momentas	100 %	75 %	50 %	10 %	100 %	75 %	50 %	0 %
	Svorinis koeficientas	0,15	0,15	0,15	0,1	0,1	0,1	0,1	0,15

III PRIEDĖLIS

SOx išskyrimo kontrolės rajonų nustatymo kriterijai ir tvarka (14 taisyklė)

1. Paskirtis

1.1. Šis Priedėlis skirtas SOx išskyrimo kontrolės rajonų nustatymo kriterijams ir tvarkai nustatyti. SOx išskyrimo kontrolės rajonų paskirtis yra užkirsti kelią atmosferos teršimui laivų išskiriamais SOx ir su tuo susijusiam neigiamam poveikiui žemės ir jūros plotams, taip pat tokiam teršimui sumažinti ir kontroliuoti.

1.2. SOx išskyrimo kontrolės rajono patvirtinimą turėtų apsvarstyti Organizacija, jei turima įrodymų, kad šiame rajone būtina užkirsti kelią atmosferos teršimui laivų išskiriamais SOx bei jam sumažinti ir kontroliuoti.

2. Kriterijai, taikomi siūlant nustatyti SOx išskyrimo kontrolės rajoną

2.1. Siūlyti Organizacijai nustatyti SOx išskyrimo kontrolės rajoną gali tik 1997 m. Protokolo Susitariančiosios Valstybės. Tais atvejais, kai tam tikru rajonu suinteresuotos dvi ar daugiau Susitariančiųjų Valstybių, jos turi pateikti suderintą pasiūlymą.

2.2. Pasiūlyme turi būti:

2.2.1. siūlomo rajono, kuriam turėtų būti taikoma SOx išskyrimo kontrolė, ribų aiškus aprašymas kartu su žemėlapiu, kuriame šis rajonas pažymėtas;

2.2.2. žemės ir jūros plotų, kuriems SOx išskyrimas kelia pavojų, apibūdinimas;

2.2.3. įvertinimas, kad SOx išskyrimas iš laivų, eksploatuojamų rajone, kuriam siūloma taikyti SOx išskyrimo kontrolę, didina atmosferos užterštumą SOx, įskaitant SOx nuosėdas bei su šiuo užterštumu ir nuosėdomis susijusį neigiamą poveikį aptariamiems žemės ir jūros plotams. Šiame įvertinime aprašomas SOx poveikis, jei tai taikytina, sausumos ir vandenų ekosistemoms, gamtos produktų gavybos plotams, saugomiems arealams, vandens kokybei, žmonių sveikatai bei kultūros ir mokslo požiūriu vertingiems plotams. Nurodomi pateikiamų duomenų šaltiniai ir kokia metodika naudotasi;

2.2.4. reikiama informacija, susijusi su rajono, kuriam siūloma taikyti SOx išskyrimo kontrolę, bei žemės ir jūros plotų, kuriems gresia pavojus, meteorologinėmis sąlygomis, ypač vyraujančių vėjų schemas, arba informacija, susijusi su topografinėmis, geologinėmis, okeanografinėmis, morfologinėmis ir kitomis sąlygomis, dėl kurių galėtų atsirasti didesnio lokalizuoto atmosferos užterštumo arba rūgštingumo lygio tikimybė;

2.2.5. nurodytas laivų eismo pobūdis rajone, kuriam siūloma taikyti SOx išskyrimo kontrolę, įskaitant šio eismo schemas ir duomenis apie jo intensyvumą;

2.2.6. aprašytos kontrolės priemonės, kurias pasiūlymą teikianti Susitariančioji Valstybė arba Susitariančiosios Valstybės jau taiko sausumoje esantiems SOx išskyrimo šaltiniams, darantiems poveikį plotams, kuriems gresia pavojus, ir kurios yra vykdomos tuo pat metu, kai yra svarstomos priemonės, kurių turi būti imtasi vykdant šios Konvencijos VI priedo 14 taisyklės nuostatas.

2.3. Geografinės SOx išskyrimo kontrolės rajono ribos bus nustatomos remiantis pirmiau išdėstytais taikytiniais kriterijais, įskaitant SOx išskyrimo iš siūlomame rajone plaukiojančių laivų ir SOx nusėdimą, laivų eismo schemas bei intensyvumą ir vėjingumo sąlygas.

2.4. Pasiūlymas tam tikrą plotą laikyti SOx išskyrimo kontrolės rajonu turėtų būti pateiktas Organizacijai pagal Organizacijos nustatytas taisykles ir tvarką.

3. Organizacijos taikoma SOx išskyrimo kontrolės rajonų įvertinimo ir patvirtinimo tvarka

3.1. Organizacija apsversto kiekvieną Susitariančiosios Valstybės arba Susitariančiųjų Valstybių pateiktą pasiūlymą.

3.2. SO_x išskyrimo kontrolės rajonas nustatomas šio Priedo pakeitimu, kuris yra apsvartomas, priimamas ir įsigalioja pagal šios Konvencijos 16 straipsnį.

3.3. Vertindama pasiūlymą, Organizacija atsižvelgia į kriterijus, kurie turi būti aprašyti kiekviename priimti teikiamame pasiūlyme, kaip tai nustatyta šios taisyklės 2 punkte, taip pat santykinės iš laivų išskirtos sieros nusėdimo mažinimo išlaidas palyginti su šio proceso kontrolei sausumoje skirtomis išlaidomis. Be to, reikėtų atsižvelgti į ekonominę įtaką tarptautinei prekybinei laivybai.

4. Naudojimasis SO_x išskyrimo kontrolės rajonais

4.1. Šalys, kurių laivai plaukioja rajone, raginamos pranešti Organizacijai bet kokius dėl naudojimosi tuo rajonu iškilusius klausimus.

IV PRIEDĖLIS

Laivo atliekų deginimo krosnių tipo patvirtinimas ir eksploatavimo apribojimai (16 taisyklė)

1. Kiekviena 16 taisyklės 2 dalyje nurodyta laivo atliekų deginimo krosnis privalo turėti TJO tipo patvirtinimo liudijimą. Tam, kad būtų galima tokį liudijimą gauti, atliekų deginimo krosnis turi būti suprojektuota ir pagaminta pagal patvirtintus standartus, kaip tai nurodyta 16 taisyklės 2 dalyje. Administracija atsako, kad kiekvienas krosnies modelis būtų patikrinamas specialiai išbandant jį gamykloje arba patvirtintoje bandymų įmonėje naudojant šiuos tipinius kuro ir atliekų mišinius, kad būtų nustatyta, ar atliekų deginimo krosnis veikia nepažeisdama šio Priedėlio 2 punkte nurodytų apribojimų:

Naftos nuosėdos, susidedančios iš:	75 % sunkiojo mazuto nuosėdų; 5 % tepalinės alyvos atliekų; 20 % vandens emulsijos.
------------------------------------	---

Kietosios atliekos, susidedančios iš:	50 % maisto atliekų; 50 % šiukšlių, kuriose yra apie 30 % popieriaus, apie 40 % kartono, apie 10 % skudurų, apie 20 % plastmasės.
---------------------------------------	--

Mišinys gali būti iki 50 % drėgnumo ir turėti iki 7 % nedegių kietųjų medžiagų.

2. 16 taisyklės 2 dalyje nurodytos atliekų deginimo krosnys turi veikti nepažeisdamos šių apribojimų:

O₂ kiekis degimo kameroje: 6–12 %

Didžiausias vidutinis CO kiekis kaminų dujose: 200 mg/MJ.

Didžiausias vidutinis suodžių rodiklis:	3 pagal Bacharachą, arba 1 pagal Ringelmanną (20 % nepermatomumas). (Didesnis suodžių rodiklis priimtinas tik labai trumpą laiką, pvz., paleidimo metu)
---	--

Nesudegusios medžiagos pelenuose: ne daugiau kaip 10 % pelenų masės.

Dūmtraukio išmetamų dujų temperatūros diapazonas: 850-1200 °C.

V PRIEDĖLIS**Informacija, kuri turi būti nurodyta degalų atsargų pristatymo pažymoje
(18 taisyklės 3 dalis)**

Kurą priimančio laivo pavadinimas ir TJO numeris

Uostas

Pristatymo pradžios data

Jūrų laivų skystojo kuro tiekėjo pavadinimas, adresas ir telefono numeris

Produkto pavadinimas (-ai)

Kiekis (metrinėmis tonomis)

Tankis 15 (°C) temperatūroje (kg/m³)*

Sieringumas (masės proc.)**

Skystojo kuro tiekėjo atstovo pasirašytas ir patvirtintas pareiškimas, kad pateiktas skystasis kuras atitinka šio Priedo 14 taisyklės 1 dalies arba 4 dalies a punkto ir 18 taisyklės 1 dalies reikalavimus.

* Skystasis kuras turėtų būti patikrintas vadovaujantis ISO 3675.

** Skystasis kuras turėtų būti patikrintas vadovaujantis ISO 8754.